

บทที่ 18

หน่วยงานที่บริการสังคมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

การบริการสำหรับเด็กและเยาวชนนี้ มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กต้องการสิ่งต่าง ๆ ที่พร้อมเพื่อการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ดังนั้น ต้องทราบว่าเด็กต้องการอะไร ความสำคัญของความต้องการขั้นพื้นฐานได้แก่อะไรบ้าง

ความต้องการทั่ว ๆ ไป ได้แก่ ปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ต่อมาได้มีแนวความคิดใหม่ ๆ เช่น แนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเชื่อภูมิหลังและสิ่งที่ต้องการนั้น ๆ

ความต้องการขั้นพื้นฐาน

ความต้องการขั้นนี้ แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการพื้นฐานทางร่างกายที่เกี่ยวกับการอยู่รอด ได้แก่ โภชนาการ สาธารณสุข ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม การสุขภาพ เป็นต้น
2. ความต้องการทางจิตใจเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพที่จะเป็นมนุษย์ในสังคม ได้แก่ ด้านความรู้สึก อารมณ์ ความสำคัญของบุคคลในสังคมและครอบครัว
3. ความต้องการขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับตนเองในฐานะเป็นทรัพยากรและผู้ใช้ทรัพยากร ได้แก่ สถิติปัญญา การศึกษา ประสบการณ์

บิดามารดาและผู้อบรมเลี้ยงดูเด็กต้องเข้าใจและเลี้ยงดูเด็กให้สอดคล้องกับการพัฒนาการ เด็กควรมีพื้นฐานแบบปัญญาสากลว่าด้วยสิทธิของเด็ก

สหประชาชาติกับปัญญาสากลว่าด้วยสิทธิเยาวชน

20 พฤศจิกายน 2502 สมัชชาสหประชาชาติมีมติเป็นเอกฉันท์ยอมรับและออกประกาศปัญญาสากลว่าด้วยสิทธิเยาวชน ชี้แจงเรื่องสิทธิซึ่งเด็กทุกคนพึงได้รับ โดยไม่มีการยกเว้นแต่ประการใด ตามข้อตกลงระหว่างชาติเพื่อให้เด็กมีชีวิตวัยเยาว์ ที่เป็นสุขทั้งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง

และสังคม องค์การสหประชาชาติเชิญชวนให้บิดามารดาองค์การอาสาสมัคร เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล ประชาชนทั้งหญิงและชาย ยอมรับนับถือสิทธิเหล่านี้ และควรช่วยกันรักษาสีทธิของเด็กโดยดำเนินการตามกฎหมายอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ ดังนี้ คือ

ข้อ 1 เด็กและเยาวชนพึงได้รับสิทธิเท่าเทียมกันโดยปราศจากการแบ่งแยกหรือกีดกัน ไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ในเรื่องเชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา และศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง เผ่าพันธุ์แห่งชาติ หรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิดหรือสถานะอื่น ๆ ไม่ว่าจะของเด็กหรือของครอบครัว

ข้อ 2 เด็กและเยาวชนพึงได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองเป็นพิเศษ อันจะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาทั้งกาย สมอง และจิตใจ เพื่อให้รวมอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ

ข้อ 3 เด็กและเยาวชนมีสิทธิที่จะได้มีชื่อ และมีสัญชาติแต่กำเนิด

ข้อ 4 เด็กและเยาวชนพึงได้รับความมั่นคงทางสังคม และเติบโตอย่างสมบูรณ์ ทั้งแม่และเด็กควรได้รับการดูแลและคุ้มครองเป็นพิเศษ ทั้งเมื่ออยู่ในครรภ์และภายหลังเมื่อคลอดแล้ว ได้รับสิทธิในเรื่องที่อยู่อาศัย ได้รับอาหาร ได้รับการดูแลสุขภาพทางการแพทย์ และเฉพาะเด็ก ๆ ให้ได้รับการเล่นรื่นเริงเพลิดเพลินด้วย

ข้อ 5 เด็กและเยาวชนที่พิการทั้งร่างกาย สมอง และจิตใจ มีสิทธิได้รับการรักษาพิเศษ หมายถึง การดูแลรักษาและการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาวะของเด็กโดยเฉพาะ

ข้อ 6 เด็กและเยาวชนพึงได้รับความรัก และเข้าใจ อันจะช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยเติบโตอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของบิดามารดาของเด็กเอง และในทุกกรณี เด็กจะต้องได้อยู่ในบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความรัก ความอบอุ่น ปลอดภัย และไม่พลัดพรากจากแม่ ในกรณีที่เด็กไม่มีครอบครัว หรือจากครอบครัวที่ยากจนและมีลูกมาก ก็จะได้รับช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐหรือองค์การต่าง ๆ

ข้อ 7 เด็กและเยาวชนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา ซึ่งรัฐควรจัดให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมทั่วไป และให้เด็กเติบโตเป็นสมาชิกผู้ยังประโยชน์ต่อสังคม การศึกษานี้คลุมไปถึงการแนะแนวทางชีวิต มีบิดามารดาเป็นผู้รับผิดชอบต่อบุคคลอื่น ๆ เด็กต้องมีโอกาสได้ความสนุกเพลิดเพลินจากการเล่นและรื่นเริงพร้อมกันด้วย

ข้อ 8 เด็กและเยาวชนจะเป็นบุคคลแรกที่ได้รับการคุ้มครองและสงเคราะห์ในทุกกรณี

ข้อ 9 เด็กและเยาวชนพึงได้รับการปกป้องให้พ้นจากการถูกทอดทิ้ง พ้นจากความโหดร้ายทารุณ และถูกข่มเหงรังแกทุกชนิด เด็กจะต้องไม่กลายเป็นสินค้า ไม่ว่าจะรูปใดจะต้องไม่มีการรับเด็กเข้าทำงานก่อนวัยอันสมควร ไม่มีการกระทำการใด ๆ อันจะเป็นการชักจูงหรืออนุญาตเด็กให้จำต้องรับจ้างทำงาน ซึ่งอาจจะเป็นผลร้ายต่อสุขภาพของเด็ก หรือเป็นเหตุให้การพัฒนาทางกาย สมอง และจิตใจของเด็กต้องเสื่อมถอยลง

ข้อ 10 เด็กและเยาวชนพึงได้รับการคุ้มครองให้พ้นจากการกระทำที่แสดงถึงการกีดกันแบ่งแยก ไม่ว่าจะทางเชื้อชาติ ศาสนาหรือในรูปใด ๆ เด็กจะต้องได้รับการเลี้ยงดูให้เติบโตขึ้นมาในภาวะแห่งจิตที่เต็มไปด้วยความเข้าใจ และมีการผ่อนหนักผ่อนเบา มิตรภาพระหว่างชนชาติต่าง ๆ สันติภาพและภราดรภาพสากล และด้วยการสำนึกเต็มที่ว่า พลกำลังและความสามารถพิเศษในตัวเขาควรจักอุทิศเพื่อรับใช้เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

จากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเยาวชนนี้ รัฐพยายามที่จะสนองตอบความต้องการของเด็ก โดยการจัดการทุกสิ่งเพื่อให้เด็กได้มีสิทธิที่พึงได้ตามแผนพัฒนาเด็กระยะยาว

บริการทางสังคมต้องเน้นถึงความเป็นธรรมในสังคมด้วย ได้แก่

1. การให้บริการพื้นฐานทั่วทุกกลุ่มคน
2. ให้โอกาสให้ทุกคนได้ใช้บริการทั่วถึงและมีความเสมอภาคกัน
3. คุณภาพของการบริการเสมอภาคกัน

บริการด้านต่าง ๆ ทางสังคม ได้แก่

1. บริการเด็กอายุ 0-6 ปี

1.1 ด้านโภชนาการ หน่วยงานของราชการผู้รับผิดชอบ คือ กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข การดำเนินงานในรูปโครงการ 3 แบบ

1.1.1 สถานจัดเลี้ยงอาหารเด็กนอกศูนย์ ซึ่งจัดเป็นโครงการทดลองส่วนมากงานบริการในชนบทมากกว่าเขตเมือง และเป็นเด็กที่อยู่ในสภาพทุพโภชนาการตีกรีสองและสาม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

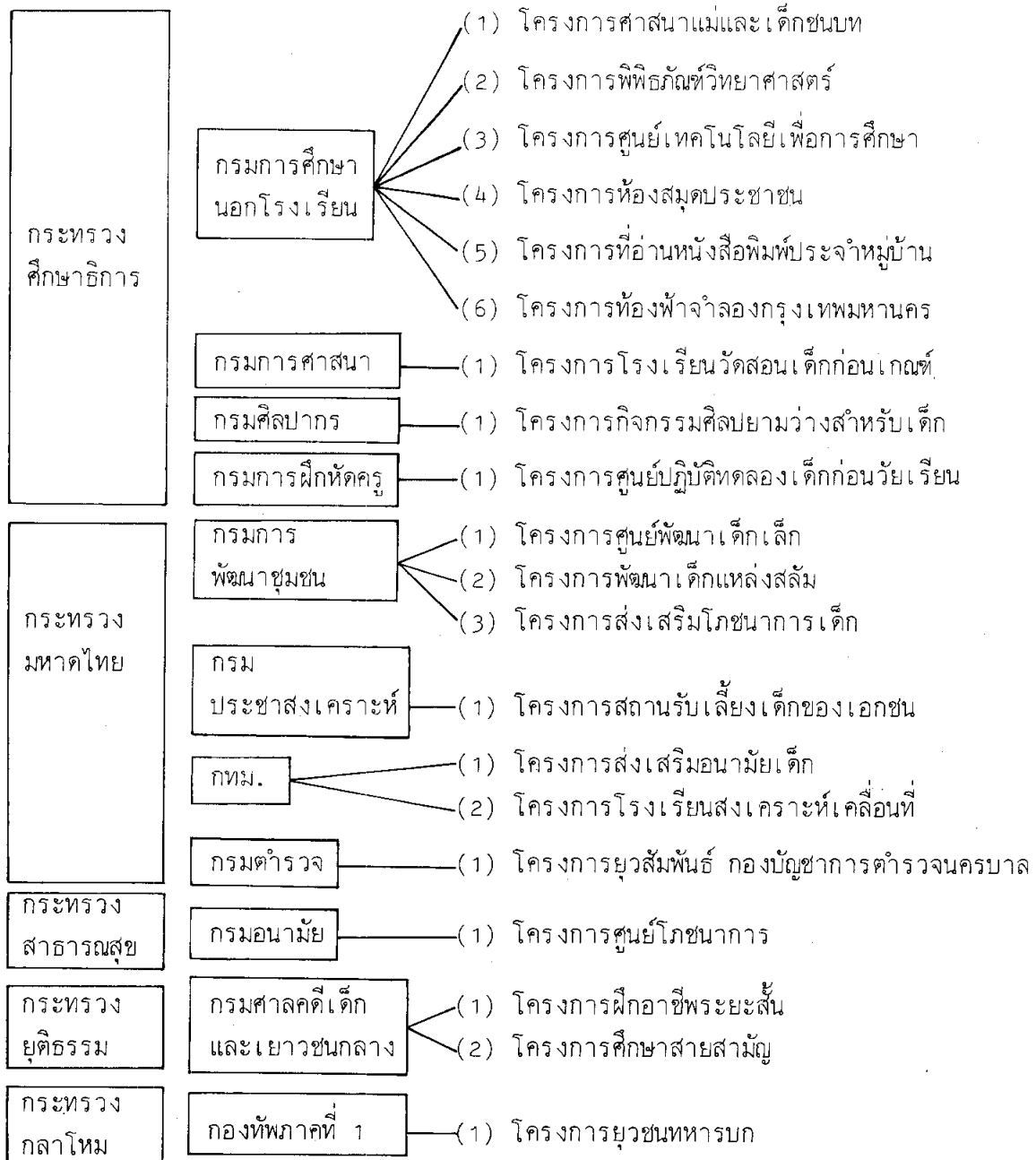
1.1.2 การจัดส่งอาหารเสริมให้ถึงบ้าน บริการนี้ กองโภชนาการร่วมกับ
กองสาธารณสุขภูมิภาค โดยการแจกจ่ายอาหารแก่ครอบครัวเด็กสภาพทุพโภชนาการและติดตาม
ผลที่ได้รับว่ามีสุขภาพดีขึ้นหรือไม่อย่างไร

1.1.3 ศูนย์โภชนาการเด็กวัยก่อนเรียน บริการด้านนี้มีการเฝ้าระวังภาวะ
โภชนาการแก่มารดาในระหว่างตั้งครรภ์และในระยะให้นมบุตร ตลอดจนดูแลให้ได้รับการป้องกัน
สภาวะทุพโภชนาการที่จะเกิดขึ้น

การบริการด้านอาหาร นอกจากกองโภชนาการ กรมอนามัยแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ
อีก เช่น กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กรมประชาสัมพันธ์ ศูนย์วิจัยโภชนาการ
มหาวิทยาลัยมหิดล และศูนย์บริการสาธารณสุขต่าง ๆ นอกจากนี้ มีมูลนิธิต่าง ๆ ของภาครัฐบาล
และเอกชนอีกหลายแห่ง ซึ่งผู้ที่จะใช้บริการติดต่อตามรายละเอียดได้ตามความต้องการ หน่วยงาน
ของรัฐและของเอกชนที่ใช้บริการด้านการศึกษานอกระบบ และรับเลี้ยงดูเด็กเพื่อส่งเสริมการ
พัฒนาการเด็ก

หน่วยงานดังกล่าวนี้ มีหลายหน่วยงาน ดังโครงสร้างต่อไปนี้

โครงสร้างหน่วยงานของรัฐที่ให้บริการการศึกษานอกระบบ

การให้บริการหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานนี้ให้บริการเด็กอายุระหว่าง 0-14 ปี

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ให้บริการทั่วไปในส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค (เน้นการพัฒนาเด็กในแหล่งสลัม) อายุระหว่าง 3-6 ปี
2. โรงเรียนสอนเด็กก่อนเกณฑ์ กรมการศาสนา ให้บริการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อายุระหว่าง $2\frac{1}{2}$ -6 ปี
3. ศูนย์ปฏิบัติการทดลองเด็กก่อนวัยเรียน กรมการฝึกหัดครู ให้บริการเฉพาะในเขต กทม. เด็กอายุระหว่าง 3-7 ปี
4. สถานรับเลี้ยงเด็กของเอกชน กรมประชาสงเคราะห์ บริการในเขตกรุงเทพมหานคร และ ภูมิภาค เริ่มรับเมื่ออายุ 0-7 ปี
5. ส่งเสริมอนามัยเด็ก โรงเรียนสงเคราะห์เคลื่อนที่ กรุงเทพมหานคร บริการเด็กในเขต กรุงเทพมหานคร อายุ $2\frac{1}{2}$ -6 ปี และ 6-15 ปี ตามลำดับ
6. ยุวชนสัมพันธ์ กรมตำรวจ รับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร และภูมิภาค อายุ 8-14 ปี
7. ยุวชนทหารบก กองทัพอากาศที่ 1 รับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 10-14 ปี
8. กิจกรรมศิลปยามว่างสำหรับเด็ก กรมศิลปากร รับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 8-12 ปี

การให้บริการจากหน่วยงานเอกชน

หน่วยงานเอกชนนี้เป็นรูปของมูลนิธิ ได้แก่

รายชื่อและสถานที่ตั้งของมูลนิธิ/องค์การสมาชิกของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษาของเด็ก

ชื่อ	สถานที่ตั้ง
1. มูลนิธิเกียรตร่วมมิตรเพื่อการศึกษา	เลขที่ 2 ซอยสันติภาพ ถนนนคร สี่พระยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
2. คณะชาเลเซียนแห่งประเทศไทยมูลนิธิ	สำนักงานชาเลเซียน เลขที่ 1525 เพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร
3. มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย	455 ซอยทองหล่อ (สุขุมวิท 55) คลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
4. มูลนิธิช่วยการศึกษากรุงเทพมหานคร	ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร เขตพระ- นคร กรุงเทพมหานคร
5. มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทย	เลขที่ 420 ถนนราชวิถี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
6. มูลนิธิช่วยเด็กปัญญาอ่อน ในพระบรมราชินูปถัมภ์	โรงพยาบาลปัญญาอ่อน เลขที่ 4739 ดินแดง พญาไท กรุงเทพมหานคร
7. มูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชินูปถัมภ์	กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษา- ธิการ
8. มูลนิธิช่วยเหลือเด็กกำพร้าของสตรีไทยมุสลิม แห่งประเทศไทย	เลขที่ 1978 ถนนเจริญกรุง แขวงพระ- ยาไกร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
9. มูลนิธิเด็กกำพร้าอีสาน	เลขที่ 248 ถนนแจ้งสนิท อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
10. มูลนิธิปัญญาวาระภิญโญ	โรงเรียนพญาไท ถนนศรีอยุธยา ทุ่ง- พญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
11. มูลนิธิพระกุมารเยซู	เลขที่ 763 สุขุมวิทซอย 101 พระโขนง กรุงเทพมหานคร
12. มูลนิธิเพื่อการศึกษาของเด็กยากจน	บ้านปลอดภัย เลขที่ 185 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพมหานคร

ชื่อ

สถานที่ตั้ง

13. มิตรภาพมูลนิธิสำหรับเด็ก	บริษัท กรุงเทพเคหะพัฒนา จำกัด เลขที่ 300 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
14. มูลนิธิสังเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ ในประเทศไทย	เลขที่ 123 อาคารลูน่า ชั้น 5 ถนนสุขุมวิท ปากซอย 7 กรุงเทพมหานคร
15. มูลนิธิสังเคราะห์เด็กอนาถา	เลขที่ 500 ซอยจากรุรัตน์ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
16. สัมมนาชีวศิลป์มูลนิธิ	โรงเรียนสัมมนาชีวศิลป์ เลขที่ 744 ซอยพญานาค ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร
17. สุริโยทัยมูลนิธิ	เลขที่ 258 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
18. มูลนิธิหลวงและนางนาถาณัติ	เลขที่ 513/7 ซอยราชเทวี ถนนเพชรบุรี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
19. มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย	เลขที่ 14 ถนนประมวญ กรุงเทพมหานคร
20. มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการ ในพระบรมอุปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	ตึกมหิตล ถนนราชวิถี เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
21. มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวก ในพระบรมราชินูปถัมภ์	เลขที่ 137 ถนนพระราม 5 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
22. โฮลท์สหายมูลนิธิ	เลขที่ 66 สุขุมวิทซอย 1 ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร
23. โรงเรียนอาชีวะคอนบอสโก	เลขที่ 1643/2 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ บางกะปิ แขวงพญาไท กรุงเทพมหานคร
24. สมาคมคาทอลิกแห่งประเทศไทย	อาคารคาทอลิกแพร่ธรรม เลขที่ 57 ซอยบูรพา ถนนเจริญกรุง บางรัก กรุงเทพมหานคร

ชื่อ	สถานที่ตั้ง
25. สมาคมครูโรงเรียนคาทอลิกแห่งประเทศไทย	เลขที่ 21/1 ถนนสามเสน คลุสิต กรุงเทพมหานคร
26. สมาคมนักบุญเซอ เดอปอลแห่งประเทศไทย	เลขที่ 57 อาคารคาทอลิกแพร์ธรรม ซอยบูรพา ถนนเจริญกรุง เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
27. สมาคมผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา	เลขที่ 1909/86 ซอยร่วมพัฒนา ถนนจรัลสนิทวงศ์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
28. สมาคมสตรีไทย	เลขที่ 62 ถนนเพชรบุรี สีแยกอรุพงษ์ กรุงเทพมหานคร
29. สมาคมสตรีไทยมุสลิมแห่งประเทศไทย	เลขที่ 1978 ถนนเจริญกรุง แขวงวัดพระยาไกร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
30. สมาคมสโมสรไลออนส์สตรีคลุสิต กรุงเทพฯ	เลขที่ 56 ตึกจกกลนี ชั้น 3 ถนนสุริวงศ์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
31. สมาคมส่งเสริมการศึกษาในถิ่นกันดาร ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	เลขที่ 182/2 ถนนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
32. มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขที่ 58 ซอยประชุม ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
33. มูลนิธิราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์	สถาบันราชประชาสมาสัย ถนนปู่เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
34. มูลนิธิชีวิตใหม่ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	1. หมู่บ้านไตรสภาวคาม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อ

สถานที่ตั้ง

2. หมู่บ้านกิ่งวีถี อำเภอหางดง จังหวัด
เชียงใหม่
3. หมู่บ้านกองลอย อำเภอฮอด จังหวัด
เชียงใหม่
4. หมู่บ้านห้วยแทน อำเภอลี้ จังหวัด
ลำพูน
35. มูลนิธิสังเคราะห์เด็กกำพร้าอนาถา นครเชียงใหม่ เลขที่ 75 ถนนวัวลาย ต.หายยา
อ.เมือง จ.เชียงใหม่
36. มูลนิธิหนองหอยศึกษาสงเคราะห์ เลขที่ 103 ถนนเกาะกลาง ต.หนองหอย
อ.เมือง จ.เชียงใหม่
37. มูลนิธิเมตตาศึกษา โรงเรียนเมตตาศึกษา เลขที่ 103 ถนนพระปกเกล้า วัดเจดีย์-
หลวง ตำบลพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่
38. มูลนิธิปากน้ำโพประชาชนุเคราะห์ เลขที่ 200/3 ถนนสวรรค์วีถี อ.เมือง
จ.นครสวรรค์
39. มูลนิธิพานิชสงเคราะห์ชุมแสง เลขที่ 15 ถนนแสงประชากร อ.ชุมแสง
จ.นครสวรรค์
40. มูลนิธิแสงสวรรค์สงเคราะห์ เลขที่ 1093 ถนนพหลโยธิน ต.นคร-
สวรรค์ตก อ.เมือง จ.นครสวรรค์
41. มูลนิธิพิจิตรสามัคคีกุศลสถานสงเคราะห์ เลขที่ 83/3 ถนนศรีมาลา ต.ในเมือง
อ.เมือง จ.พิจิตร
42. มูลนิธิหลวงพ่อสำเนียง อยู่สถาพร เลขที่ 57 หมู่ที่ 11 ต.ลำพญา อ.บางเลน
จ.นครปฐม
43. มูลนิธิคาทอลิกสุราษฎร์ธานี เลขที่ 317 ถนนตลาดใหม่ อ.เมือง
จ.สุราษฎร์ธานี

ชื่อ	สถานที่ตั้ง
44. สมาคมบำรุงการศึกษาตรัง	โรงเรียนทับเที่ยงฮั่วเจียว ถนนกัน อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
45. รวมมิตรสมาคมพัทลุง	ศาลาการเปรียญวัดคูหาสวรรค์ ต.คูหา- สวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง

หมายเหตุ ไม่รวมองค์การสมาชิกประเภทที่เป็นสมาคมนักเรียนเก่า สมาคมครูผู้ปกครอง โรงเรียนอนุพุทธศาสนาวันอาทิตย์และสมาคมชาวจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งหลายแห่งให้ความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาด้วย

มูลนิธิเหล่านี้เน้นหนักทางด้านการส่งเสริมการศึกษาของเด็ก ซึ่งเป็นการส่งเสริมการพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญา สังคม อารมณ์ของเด็กด้วย

หน่วยงานที่รับบริการนี้มีทั้งชนิดเก็บค่าบำรุงและเก็บน้อยกว่าปกติ หรือไม่เก็บเลย ซึ่งทั้งหมดเป็นหน่วยงานเท่าที่รวบรวมได้

การบริการสังคมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่มีปัญหา

กรมประชาสงเคราะห์ รับผิดชอบสงเคราะห์เด็กและวัยรุ่นที่มีปัญหา ได้แก่

1. **บริการสงเคราะห์เด็กภายในครอบครัว** เพื่อป้องกันการแตกแยกของครอบครัว บริการเด็กตั้งแต่อายุ 0-18 ปี ที่ยากจน ขาดแคลนสิ่งต่าง ๆ มีปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความประพฤติของเด็ก หน่วยงานนี้ช่วยเหลือแก้ไขให้ครอบครัวได้เลี้ยงดูเด็กตลอดไป เช่น ให้เงินช่วยเหลือเป็นทุนประกอบอาชีพ ค่ารักษาพยาบาล ซ่อมแซมบ้านช่อง อุปกรณ์การเรียนเหล่านี้ เป็นต้น

2. **บริการฝากเลี้ยงเด็กตามบ้าน** บริการแก่เด็กที่อยู่ในครอบครัวตนเองไม่ได้ ด้วยเหตุผลบางประการ โดยจัดให้ครอบครัวที่รักเด็ก และเต็มใจรับเด็กไว้เลี้ยงดู โดยมีนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้พิจารณาเลือกบ้านและครอบครัวนั้น ๆ และทางราชการให้เงินช่วยเหลือเดือนละ 300 บาท ต่อ 1 คน แต่ถ้าผู้รับอุปการะไม่ต้องการความช่วยเหลือด้วยเงิน ทางราชการจะให้การช่วยเหลือค่าศึกษา ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ในการฝากเลี้ยงนี้ ทางกรมได้ส่งนักสังคมสงเคราะห์ ติดตามเยี่ยมบ้านและเด็กตลอดไป เด็กยังอยู่ในความคุ้มครองของกรม ทางกรมมีสิทธิ

จะเรียกเด็กคืนได้ หรือถ้าพ่อแม่เด็กมาขอคืน ในกรณีทางกรมได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า เด็กไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือพ่อแม่เด็กมีความพร้อมที่จะรับเด็กไม่เลี้ยงดูต่อไป

3. บริการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ก่อนที่ผู้ใดจะรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม มีกฎหมายให้ความคุ้มครองเด็กเป็นอย่างดี และมีนักสังคมสงเคราะห์ได้ติดตามเยี่ยมดูพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ขอรับอย่างรอบคอบแล้ว จึงได้รับอนุมัติจากอธิบดีให้มีการทดลองเลี้ยงดูอย่างน้อย 6 เดือน ในระหว่างนี้จะมีการเยี่ยมบ้าน และรายงานผลต่ออธิบดีทุกครั้ง ถ้าผลเป็นที่พอใจ จึงขออนุมัติคณะกรรมการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม รออนุมัติให้จดทะเบียน เช่นเดียวกัน

4. บริการรับเด็กเข้าสถานสงเคราะห์เด็ก บริการจัดให้เด็กขาดผู้ปกครอง เด็กเร่ร่อน เด็กมีปัญหาด้านความประพฤติ หรือเด็กพิการ ปัจจุบันมี 23 แห่ง ได้แก่ เด็กอ่อน สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์เด็กหญิง สถานสงเคราะห์เด็กชาย สถานเยาวชน สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางกาย สถานสงเคราะห์เด็กชายหญิง สถานสงเคราะห์เหล่านี้ อุปการะโดยให้การเลี้ยงดู ให้การศึกษา ฝึกวิชาชีพอื่น การอบรมด้านศีลธรรมจรรยาและหางานให้ทำ เมื่อพ้นความอุปการะแล้ว